

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Hidasi Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Papp Géza ügyvéd által képviselt Magyar Ügyvédi Kamara alperes ellen kamarai ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a Fővárosi Bíróság 2010. január 26-án kelt 8.K.33.012/2009/3. számú jogerős ítélete ellen a felperes 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelme folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 8.K.33.012/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Budapesti Ügyvédi Kamara Fegyelmi Tanácsa a 2008. november 10-én kelt 2008.F.215/4. számú fegyelmi határozatában megállapította, hogy a felperes három rendbeli - ebből egy rendbeli folytatólagosan megvalósított - szándékos fegyelmi vétséget valósított meg és ezért kizárás fegyelmi büntetéssel sújtotta, egyidejűleg a felperes tevékenységét a fegyelmi eljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette. Az elsőfokú fegyelmi hatóság határozatának indokolása szerint a felperes ellen nyújtott be panaszt 2007. április 7-én, mert az ingatlan tulajdoni lapja kiváltása során szerzett tudomást arról, hogy az ingatlanára jelzálogjog bejegyzés iránti kérelmet nyújtott be a felperes és abban a felperes a panaszos által ellenjegyzett megállapodásra hivatkozott, olyan megállapodásra, amelyről a panaszosnak nem volt tudomása és amelyet nem írt alá. A panaszos előadta, hogy a felperest nem bízta meg,

nem ismeri, megállapodást nem kötött és nem írt alá, a panaszban írt tényállásra alapítottnan feljelentést tett.

A fegyelmi tanács megállapította, hogy a felperes a megbízási szerződésből is kitűnően szándékosan, a megbízója érdekében, a megbízó követelésének megtérülése biztosítása érdekében a panaszos ingatlana eladásának késleltetése céljából az alaki kellékeknek megfelelő, de egyértelműen hibás, földhivatali bejegyzésre alkalmatlan, hamis és valótlan tartalmú okiratot szerkesztett és jegyzett ellen 2008. március 6-án, amelyen a szerződő félként feltüntetett panaszos aláírása nem a panaszostól származik. A panaszosnak a jelzálogjog és vételi jog alapításáról kötött megállapodásról nem volt tudomása, az okiratot nem írta alá, és nem tudott a jelzálogjog bejegyzése iránti eljárásról sem.

A fegyelmi tanács kiemelte, a felperes jogellenes eljárása rendkívül veszélyes a jogbiztonságra, alkalmas az ügyvédi kar tekintélyének és az abba vetett közbizalomnak a megingatására, összeegyeztethetetlen az ügyvédi hivatással és az abszolút megengedhetetlensége okán rendkívül súlyos megítélésű fegyelmi vétségnek minősül. A felperes magatartása az ügyvédi tevékenységre vonatkozó legalapvetőbb jogszabályok és etikai elvárások megsértését is megvalósította. A felperes megszegte a megbízásra és a meghatalmazásra vonatkozó jogszabályi és etikai előírásokat is. Az okirat szerkesztése és ellenjegyzése során a felperes megszegte továbbá az okiratszerkesztésre, ellenjegyzésre, tájékoztatásra, személyazonosításra és annak dokumentálására vonatkozó jogszabályokat és szakmai szabályokat. A felperes ezzel egy rendbeli, folytatólagosan elkövetett szándékos fegyelmi vétséget valósított meg.

A felperes a panasz vizsgálata során az iratcsatolási kötelezettségének felhívás ellenére nem tett eleget, amely mulasztással egy rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

Az elsőfokon eljáró fegyelmi tanács megállapította továbbá, hogy a felperes ellen büntető eljárás indult, amely tény az alperesnek nem jelentette be, ezzel egy rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

Az elsőfokú fegyelmi hatóság kisebb mértékű enyhítő körülményként értékelte, hogy a felperes korábban fegyelmi vétséget nem követett el, a kisebb mértéket azzal indokolta, hogy a felperes 2005. december 6. óta folytat ügyvédi tevékenységet, ezért az előélet értékelését erre figyelemmel végezte el. A fegyelmi tanács elfogadta, hogy a felperes szándéka nem terjedt ki a jelzálogjog tényleges bejegyzésére, azonban ezt enyhítő körülményként nem értékelte, mert a hamis és valótlan tartalmú okirat szerkesztés és az ingatlan-nyilvántartásban való felhasználása rendkívül kirívó, súlyos és egyben bűncselekmény gyanúját is megalapozó magatartás,

amit nem enyhít az alkalmatlanságra törekvés. A hibás okirat tudatos szerkesztése önmagában is elfogadhatatlan, a hivatással összeegyeztethetetlen, enyhítésre méltatlan cselekmény. Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés nem az okirat hibája miatt maradt el, az a tulajdoni lapon elintézetlen széljegyként szerepelt, hanem a panaszos tudomásszerzése és földhivatali bejelentése nyomán az aláírás valódiságának vitatása miatt került sor a földhivatali eljárás felfüggesztésére.

A fegyelmi tanács súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy az okiratszerkesztés és ellenjegyzés szabályainak megszegése az egyik legsúlyosabb megítélésű fegyelmi vétség, a felperes a szakmai és etikai szabályokat figyelmen kívül hagyva, azokat szándékosan megszegve járt el, a felperes a magatartása tarthatatlan voltát a fegyelmi tárgyaláson sem látta át, felelősségét alapvetően vitatta, felfogása szerint a panaszosra háruló hátrányokért nem volt hibáztatható. A felperes az ügyfélmegtartás és a megélhetés szempontjának rendelte alá a hivatás szabályai betartását.

Súlyosbító körülmény, hogy a felperes kirívóan felelőtlen magatartásával összefüggésben a megbízója is jogsértést követett el, ennek alapján büntető eljárás alanyává vált.

További súlyosbító körülményként vette a fegyelmi tanács figyelembe, hogy a panaszos számára a tulajdonának jogellenes megterhelésére tett kísérlet a jogbizonytalanságban megvalósuló hátrányt eredményezett, a földhivatali eljárás azóta is felfüggesztett állapotban van. A hamis okirat további hátrányok veszélyét is magában hordozta.

A fegyelmi tanács mindezek alapján a legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabását tartotta indokoltnak az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (Üt.) 38.§ c) pontja alapján.

A felperes fellebbezése alapján a felperes neve Fegyelmi Fellebbviteli Tanácsa, mint másodfokú fegyelmi hatóság a 2009. május 13-án kelt Üft/2118/2008. számú határozatában az elsőfokú határozatot részben megváltoztatta, mert az ügyre vonatkozó iratok csatolásának elmulasztása bizonyíték hiányában nem volt megállapítható, ezért három rendbeli helyett két rendbeli fegyelmi vétség elkövetését állapította meg, egyebekben az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A felperes által a fellebbezésben a hamis okirat megtévesztésre alkalmatlanságára, az ügyvédi oktatás hiányosságára, az ügyvédi iroda más tagjainak felelősségére, a panaszos fedezetelvonásra törekvési szándékára hivatkozottakat nem fogadta el enyhítő körülményként. Hangsúlyozta, hogy a felperes tudottan és szándékoltnak alakilag és tartalmilag hamis magánokiratot szerkesztett, a cselekmény alkalmas volt a közokirat-hamisítás büntette kísérletének megállapítására és súlyosbító körülmény, hogy a felperes tevékenysége következtében a megbízója ellen is büntető eljárás indult. Enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a felperes korábban fegyelmi vétséget nem követett

el, rendezett életvitelű, a másodfokú eljárásban tett nyilatkozata szerint levonta a tanulságokat és a jövőben körültekintőben kíván eljárni.

A másodfokú fegyelmi hatóság értékelve az elkövetett cselekmények súlyát, az enyhítő és súlyosító körülményeket, nem látott indokot a büntetés enyhítésére vagy a végrehajtásának felfüggesztésére, mert a felperes az ellenjegyzés szigorúan betartandó szabályait szándékosan, célzatosan és durván megsértette, a jogszabályi előírásokkal tudatosan szembehelyezkedett, ezért nem indokolt az ügyvédi hivatás tovább folytatására való lehetőség megadása.

A felperes az alperesi határozat felülvizsgálata iránt keresetet nyújtott be.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Az ítélet indokolása szerint az alperes a tényállást tisztázta, az ügyben minden jogilag releváns tényt, körülményt feltárt, az enyhítő és súlyosító körülményeket megfelelően értékelve hozott megalapozott határozatot.

Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az alperesi határozatból egyértelműen megállapítható a felperesi ügyvédi magatartás körében értékelte kirívó, súlyos jogellenesség, a bűncselekmény gyanúját is megalapozó magatartás, a szabályok tudatos és szándékos megszegése, amely a felperes esetében az egyik folytatólagosan elkövetett szándékos fegyelmi vétség megállapításához vezetett.

Az elsőfokon eljáró bíróság ítéletének indokolásában hivatkozott arra is, hogy nem lehet enyhítő körülményként értékelni a jelzálogjog tényleges bejegyzésre irányuló szándék hiányát, a szakmában eltöltött viszonylag rövid időtartamot, az okirat megtévesztésre alkalmatlan voltát, sem az ügyvédi iroda más tagjának felelősségére való hivatkozást. Az elsőfokú bíróság e körben kiemelte, hogy a felperes az ügyvédi ellenjegyzéshez fűződő kiemelt felelősséggel járó szabályokat szegte meg tudatosan, célzatosan, tudva, hogy a hamis okirattal jogszerűtlenül korlátozza a panaszost joga gyakorlásában, a szabályszegése a jogbiztonságot és az ügyvédi hivatásba vetett közbizalmat is súlyosan sértette, ezért indokolt volt a legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabása.

Az alperes a büntetőeljárás indulásának bejelentése elmulasztását is helytállóan állapította meg fegyelmi vétségként az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 8/1999. (III.22.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: Etikai szabályzat) 14.3. pontja alapján. E vétség elkövetése alól nem menti fel a felperest arra való hivatkozása, hogy a nyomozóhatóság tájékoztatása alapján abban a hitben volt, hogy a nyomozóhatóság teszi meg a szükséges bejelentést, mert a bejelentés megtétele a felperes kötelezettsége.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet, az alperesi és az elsőfokú

határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú szerv új eljárásra kötelezését kérte. A felülvizsgálati kérelemben kifejtett jogi álláspontja szerint a jogerős ítélet megsértette az Üt. 38.§ c) pontját, 40.§ (1) bekezdését, az Etikai szabályzat közelebbről meg nem jelölt rendelkezését, továbbá a fegyelmi eljárásról szóló 3/1998. (VI.27.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: Fegyelmi szabályzat) 3.§-át, 16.§ (1) bekezdését, 30.§ (3) bekezdését, 31.§-át.

A felperes arra hivatkozott, hogy a büntetés arányossági szempontjaira nem voltak tekintettel, az enyhítő körülmények vizsgálatára és figyelembe vételére nem megfelelően került sor. Sérelmezte, hogy a szakmai előélete rövideége nem „kisebbítheti” a fegyelmi vétség nélküli előélete enyhítő körülményként való megítélését. Hangsúlyozta, hogy a megbízóját tájékoztatta a szerkesztendő okirat bejegyzésre alkalmatlanságáról, az okirat szerkesztését a megbízója akarta. Állította, hogy önmagában az okirat tartalmilag és alakilag jogszerű volt, elkészítése a megbízási kötelezettségéből eredt, ugyanakkor elismerte, hogy az ellenjegyzés során nem az előírások szerint járt el. Nem vezette károkozási szándék, nem okozott kárt, nem idézte elő az ingatlan okatlan és jogtalan megterhelését. Az okirat bejegyzésre nem volt alkalmas, nem is keltett ilyen látszatot. A Budapesti XI. és XXII. Kerületi Ügyészség a B.XI.5485/2008/4. számú határozatával megrovásban részesítette, mert a cselekmény az elbíráláskor már nem volt veszélyes a társadalomra, ezt enyhítő körülményként értékelni kellett volna. Vitatta, hogy konok jogsértő, aki a hivatásfegyelmet a bevételszerzés mögé utasítja. Nem méltatlan az ügyvédi pályára, csak tapasztalatlan, ezért kérte a felülvizsgálati kérelme szerinti döntés meghozatalát.

Az alperes a tárgyaláson előterjesztett felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Utalt arra, hogy a felperes cselekménye bűncselekmény törvényi tényállását valósította meg, a felperes súlyos, szándékos jogsértést követett el, ezért a szankció jogszerű volt.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem korlátai között vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

Az Üt. 3.§ (2) bekezdése szerint az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, a tevékenységében köteles mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást tanúsítani.

Az elsőfokú bíróságnak a felperes kereseti kérelme folytán azt kellett vizsgálnia, hogy a fegyelmi büntetés során az alperes a

büntetés kiszabásához minden lényeges körülményt feltárt-e és az enyhítő körülményeket figyelembe vette-e, az arányosság követelményét betartva a legsúlyosabb fegyelmi büntetést kiszabhatta-e. Az elsőfokú bíróság ítéletében azt állapította meg, hogy az alperes az eset körülményeit a jogilag releváns tények tekintetében feltárta, az enyhítő körülményeket jogszerűen értékelte a súlyosbító körülményekkel együtt akként, hogy a legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabása indokolt volt. Az elsőfokú bíróság a felperes által enyhítő körülményként figyelembe venni kért körülményeket megvizsgálta és azokat megalapozott indokokra hivatkozás mellett nem találta enyhítő körülményként figyelembe vehetőnek.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak kapcsán kiemeli, hogy a megbízó jogellenesség elkövetését célzó szándéka ellenére sem működhet közre a felperes - az Üt. 3.§ (3) bekezdése, az Etikai szabályzat 7.1. pontja értelmében - jogszabályba ütköző vagy jogszabály megkerülésére irányuló jogügyletben. Nem értékelhető enyhítő körülményként, hogy a felperes a megbízó akarata szerinti cselekvésére hivatkozik, sem az, hogy a jogellenesség tudatában nem kívánt kárt okozni, továbbá az sem, hogy az okirat nem volt alkalmas a tényleges bejegyzésre. Az Etikai szabályzat 7.5. pontja rögzíti az ügyvédnek a megbízás során a megbízója kioktatására vonatkozó kötelezettségét. A kioktatás megtörténte után sem működhet közre az ügyvéd jogellenes cselekményben, nem hághatja át a jogszabályok rendelkezéseit, különösen nem tudatosan és célzatosan.

A jogellenességet nem enyhíti az sem, hogy a szándék károkozásra, a bejegyzés megtörténteire nem terjedt ki, mert ahogy az elsőfokú határozat helytállóan tartalmazta, az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés nem az okirat hibája miatt maradt el, hanem a panaszos tudomásszerzése és földhivatali bejelentése nyomán a földhivatali eljárás felfüggesztésére került sor. Súlyosbító körülmény, hogy a panaszos számára a tulajdonának jogellenes megterhelésére tett kísérlet a jogbizonytalanságban megvalósuló hátrányt eredményezett, a földhivatali eljárás a fegyelmi eljárás alatt is felfüggesztett állapotban volt. Helytállóan utalt a határozat arra is, hogy a hamis okirat további hátrányok veszélyét is magában hordozta.

A felperes a hamis, valótlan tartalmú okiratot a nyilvánvaló tények ellenére a felülvizsgálati kérelmében alakilag és tartalmilag jogszerűnek tekintette, amely arra utal, hogy a felperes nincs tisztában a magatartása jogsértő jellegével, annak súlyosságával. Az okirat olyan elismerő nyilatkozatot is tartalmaz, amelyet a panaszos nem tett meg, így az okirat tartalmilag sem lehet jogszerű.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében az ellenjegyzésre vonatkozó rendelkezések /Üt. 27.§-a, 27/D.§-a és az Etikai szabályzat 7.3., 7.6. pontjai/ megsértését elismeri, de annak súlyát kisebbiteni

igyekeznek. Mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki ennek kapcsán, hogy az okiratszerkesztés és ellenjegyzés szabályainak megszegése az egyik legsúlyosabb megítélésű fegyelmi vétség, az ügyvédi ellenjegyzés intézménye fokozott felelősséggel jár, annak megszegése az ügyvédi hivatással járó közbizalom sérelméhez vezethet. A fegyelmi eljárás során a felperes által hivatkozott ügyészségi határozatban szereplő társadalomra veszélyesség megszűnése nem értékelhető a felperes jogellenes magatartása kapcsán enyhítő körülményként, a büntető eljárás és a fegyelmi eljárás eltérő értékelési szempontjai és a megsértett jogszabályi rendelkezések eltérő súlya, következménye miatt.

A felperes fegyelmi vétség-mentes előélete mint enyhítő körülmény értékelendő és annak viszonylagos rövidsége az enyhítő és súlyosbító körülmények együttes mérlegelése során ennek az enyhítő körülménynek kisebb súlyban történő figyelembe vételét eredményezi, ahogy ezt az alperes és az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben írt jogszabályokat. A fegyelmi büntetés arányban áll az elkövetett jogsértéssel, az enyhítő és súlyosbító körülmények helytállóan kerültek mérlegelésre és értékelésre, ezért a jogerős ítélet megalapozott és törvényes. Az elsőfokú bíróság az alperesi határozatról helytállóan állapította meg, hogy az jogszerű és törvényesen utasította el a felperes keresetét, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képvisellel felmerült felülvizsgálati perköltsége megfizetésére, amelynek összegét a Legfelsőbb Bíróság általános forgalmi adóval növelt összegben állapította meg.

A Legfelsőbb Bíróság a pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78.§ (1) bekezdése, a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján a tárgyi illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése szerinti mértékben.

Budapest, 2011. március 21.

Dr. Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Sperka Kálmán sk. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági írnok